

Universitätsbibliothek Paderborn

**Exempla, In Septem Capitalivm Vitiorvm Detestationem,
Per Qvadragesimam, An. 1646. narrata**

Stengel, Georg

Ingolstadij, 1649

§. 6. Principia & viæ, quibus peccator solet conuerti.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49161](#)

quanta mortis certitudo; quanta incertitudo
vltimæ horæ; quanta diuini judicij severitas;
quantum æternæ damnationis periculum;
quanta Auernalium suppliciorum immensi-
tas. Hæc cupiebat fratri suo inculcari, vt
tam horrendorum malorum memor, de mo-
do ac ratione cogitaret, ea euadendi; tan-
demque, ab exitijs suis pedem referret. Vt
enim viator locorum notitiam non habens,
si densa nocte, dum præcipitio proximus est,
repentino cœli coruscantis splendore, ani-
maduertat, certò sibi pereundum, nisi pedem
referat; sine mora retrocedit, instantis peri-
culi terrore totus contremiscens: ita pecca-
tor, cuius via tenebra & lubricum, mox, vbi Psal. 34.6.
eius menti cœlestis luminis illuxit corusca-
tio, discrimen videt, in quo versatur, hor-
ret, & resilit à viæ suæ prauitate. Hoc est,
quod de terreno hominè dicitur: *Illuxerunt fulgora, & coruscationes tuae orbi terræ: vidit, & commota est, & contremuit terra.* Hoc est, Psal. 76.9.
igitur, pro fratre suo, & recta oravit.

O quām potens est oratio, profecta à cha-
ritate! immo, quām clemens & benignus PRINCEPS
Deus, in amicorum suorum precibus exau- PIA ET
diendis! Siquidem lachrymas tam pij fra- VIAS,
tris, pro pereunte fusas, aspexit; & vota QVI BVS
PECCATA-

TOR 30.
LET CON-
VARTI.

admisit ad aures, toties ardentissimè suspi-
rantis. Ut ergo sceleratum iuuenem sanaret,
vulnerauit; quemadmodum & chirurgus so-
let, cùm sanguinem è vena mittit. In mor-
bum itaque, & in lectum compegit insanien-
tem. Videte nunc, vt omnia in contrarium
trahat ars Acherontica! Varios mittit mo-
nitores Deus: varios seductores diabolus.
Deus à peccatis retrahit, per conscientiam
vellicantem; diabolus peccata extenuans, ad
ea mentem allicit, quæ contemnit vt parua,
appetit vt dulcia. Deus permittit, vt homi-
nes de malis male loquuntur, itaque turpu-
dinem suam agnoscant; diabolus socios sub-
mittit, qui laudent delinquentes & aliquid
audientes, faciantque improbos, in rebus
pessimis exultare. Deus oues errantes diri-
git ad concionatores, ac duces spirituales;
diabolus eas abducit, ne audientes vocem
pastoris redeant ad mandram. Hinc pessi-
mus quisque optimum quemque fugit, vt an-
guem. Deus denique, vt animas sanet, sa-
pe sinit corpora mortalium ægrotare. Mul-
ti, cùm per inualeritudinem peccare non po-
querunt, cœperunt cogitare meliora. Nam
& suæ illis in mentem venit naturæ fragili-
tas; & breuitas vitæ; & rerum humanarum
vanitas;

vanitas ; & tribunal, quod à morte est, hominibus adēundum ; & culpæ, in quas inib⁹ anquiritur ; & supplicia denique , quæ reis decernentur. Quæ ut effugiant, cogitant de modo & via euadendi. Offert se se illis diuinæ bonitatis immensitas ; erigitur spes ; quæritur exitus ; arripitur , velut in naufragio, tabula pœnitentia ; flentur, recensentur, delentur peccata ; & fit iustus , qui antea fuerat omni scelere coopertus. Sic fit ex ipsis morbis medicina ; ita, corpore afflito, Deus sanat animam ægrotantem ; sicut fuit videre, in Ezechia, qui agrotauit usq; ad mortem, vt regiūs disceret viuere. Ad hunc nempe modū *Dominus mortificat, & viuificat.* Diuersa via graditur diabolus. Nam ad peccandum validis, culpam eleuat, crimen omne excusat, ne delinquere vereantur. Ast vbi, debilitatis viribus, vita è filo cernitur pendere, & ad mortem ultimam rerum lineam venitur, ibi à fronte præcipitum, à tergo lupos ostendit. Nam omnia coaceruat , & accumulat, vt anxium, inter dolores, animum adigat ad desperationem. In hoc igitur unico non est dispartas, quod neque Deus neque diabolus *vnica*, vt dicitur, *scutica omnes impellat* ; sicut enim diabolo *Mille vocendi artes*, ita Deo semper *mille salutis erunt.*

Cuius

4. Reg. 2. 3

1. Reg. 2. 6